Tyfu ar gyfer Twf

E- fwletin Garddwriaeth gan Cyswllt Ffermio – Gwanwyn 2025.

Croeso i'n e-fwletin pwrpasol ar gyfer Tyfwyr a Busnesau Garddwriaeth.

Beth sy'n digwydd ym maes garddwriaeth ?

Adroddiad Arbennig: Gŵyl Wanwyn 2025: Hyrwyddo Garddwriaeth yng Nghymru yn y Farchnad i Dyfwyr

Dechreuodd tymor sioeau Cymru gyda thywydd braf y mis diwethaf gyda Gŵyl Wanwyn Brenhinol Cymru. Croesawodd Maes Sioe Frenhinol Cymru yn Llanelwedd, Llanfair-ym-muallt filoedd o ymwelwyr i ddathlu bywyd gwledig gyda gweithgareddau tyddynnod wrth wraidd y cyfan. Roedd y digwyddiad penwythnos o hyd yn arddangosfa o amrywiaeth cefn gwlad Cymru ac yn ddiwrnod gwych i deuluoedd ifanc, y rhai sy'n frwd dros arddio ac unrhyw un sydd â diddordeb yn yr awyr agored.
Bu i Cyswllt Ffermio lenwi Canolfan yr Aelodau i arddangos ein tyfwyr a Garddwriaeth Cymru gyda Marchnad y Tyfwyr. Ymunodd naw busnes â ni wrth fynedfa'r ŵyl, lle'r oedd pobl yn gallu pori ystod o wahanol stondinau:

- Garddwriaeth Ash & Elm (Welsh Flower Barrow) – gardd farchnad amrywiol agroecolegol 5 erw. Wedi'i lleoli ym mynyddoedd hardd Cambria yng nghwm Hafren, dim ond ychydig filltiroedd o dref farchnad fach Llanidloes.
- Bloomorium – Siop flodau annibynnol ar y stryd fawr yn Llanfair-ym-Muallt, gyda blodau a dyfir yn lleol ar gael o fis Ebrill i fis Medi.
- Living Simply Lavender - Busnes bach llewyrchus yw Living Simply Lavender, wedi'i leoli y tu allan i Lanelli. Yn ystod misoedd yr haf, caiff eu lafant ei gynaeafu â llaw ac yna ei ddistyllu.
- NPTC - un o'r darparwyr addysg bellach mwyaf yng Nghymru gyda champysau'n ymestyn o'r de i ogledd Cymru. Mae gan yr adran arddwriaeth gyfleusterau mewn tri champws, Castell-nedd, Aberhonddu a'r Drenewydd.
- P&J Plants - busnes teuluol sy'n arbenigo mewn planhigion cigysol.
- Microacres - planhigion micro gwyrdd a dyfir yn gynaliadwy, blodau bwytadwy, a madarch arbenigol. Wedi'u cynaeafu â llaw o fferm fertigol drefol, gan ddefnyddio dulliau tyfu cynaliadwy.
- Farmers Welsh Lavender Ltd - Mae FARMERS' Welsh Lavender yn wneuthurwyr hufenau a balmau gofal corff bum milltir o faes y sioe.
- The Fungi Folk - Mae The Fungi Folks yn fferm fadarch ardystiedig organig ym mryniau De Cymru, yn tyfu amrywiaeth o fadarch arbenigol a meddyginiaethol ac yn cynhyrchu trwythau a rhin.
- Root-Up - Mae Root Up yn datblygu atebion arloesol i'r heriau bob dydd y mae tyfwyr hydroponeg ac unigolion sy'n frwd am blanhigion yn eu hwynebu. Mae eu dull sy'n cael ei lywio gan beirianneg yn cyfuno ymarferoldeb ymarferol â dyluniad cynaliadwy i greu cynhyrchion sy'n gwella effeithlonrwydd tyfu wrth wella iechyd a chynnyrch planhigion.

Mynediad i Allforio: Estyniad o Hawddfraint ar gyfer Pasbortau Planhigion y DU

Mae DEFRA wedi cyhoeddi estyniad o 19 mis i'r hawddfraint bresennol ar basbortau planhigion, gan ganiatáu i gyflenwyr yr UE barhau i atodi pasbortau planhigion y DU i blanhigion sy'n barod i'w manwerthu cyn eu cludo. Mae'r estyniad hwn am 19 mis y tu hwnt i'r dyddiad cau gwreiddiol o 30 Mehefin 2025, i 31 Ionawr 2027, yn darparu sicrwydd sydd ei angen yn fawr ar y diwydiant garddwriaeth.

Ariennir gan
Lywodraeth Cymru
Funded by
Welsh Government

FARMING connect
cyswllt FFERMIO

Mae'r HTA wedi bod yn eiriolwr llafar dros gynnal y system bresennol wrth ddatblygu ateb pasbort planhigion electronig modern. Mae eu gwaith i gefnogi masnachwyr yn cael ei amlygu yn yr erthygl hon.

Diweddariad ar Brosiect Llysiau o Gymru ar gyfer Ysgolion

Yn ddiweddar, mae Synnwyr Bwyd Cymru wedi cynhyrchu cyfres o adroddiadau ar gyflawniadau Prosiect **Llysiau o Gymru ar gyfer Ysgolion**. Gan weithio gyda phartneriaid sy'n cynnwys Castell Howell a Garddwriaeth Cyswllt Ffermio, mae prosiect Llysiau o Gymru ar gyfer Ysgolion yn helpu i gael mwy o lysiau organig a gynhyrchir yn lleol i ysgolion ledled Cymru. Yn 2024, gweinodd Llysiau o Gymru ar gyfer Ysgolion **200,000 dogn** o lysiau ffres, organig mewn mwy na 200 o ysgolion ledled Cymru. I ddarllen eu hadroddiadau, cliciwch y ddolen yma.

Uchafbwynt y tyfwr

Tyfu eich Busnes Garddwriaeth: Pennod Podlediad Newydd yn Amlygu Twf Cwmni

Mae pennod newydd o bodlediad gan Cyswllt Ffermio wedi tynnu sylw at dwf planhigfa yng Nghymru i fod yn allforiwr planhigion mawr i'r DU ac Ewrop. Canolbwyntiodd pennod 115 ar daith **Planhigfa Seiont** yng Nghaernarfon, o'u sefydlu ym 1978 i'w cynhyrchiad blynyddol trawiadol o dros filiwn o blygiau a leinin. Mae Seiont wedi derbyn cymorth busnes gan yr ymgynghorydd Neville Stein, sydd wedi'u cynghori ar sut i wneud eu busnes yn fwy effeithlon. Dywed Neville, ymgynghorydd busnes garddwriaeth arbenigol gyda dros 40 mlynedd o brofiad, 'Mae wedi bod yn bleser rhoi cymorth i Neil Alcock trwy raglen Cyswllt Ffermio. Mae Neil eisoes wedi gweld ymholiadau o Iwerddon yn cynyddu ac mae hefyd wedi cael archeb gan gwsmer newydd. Mae'n galonogol gweld canlyniadau ein hymdrechion ar y cyd ac rwy'n hyderus y bydd Neil yn tyfu marchnad sylweddol yn Iwerddon diolch i'r cymorth gan Cyswllt Ffermio'.

Hoffech chi gael cymorth gyda pherfformiad busnes eich menter garddwriaeth? Mae ein Cymorth Busnes Garddwriaeth yn darparu hyd at 12 awr o sesiynau cymorth wedi'u hariannu'n llawn. Gall pob busnes garddwriaeth sydd wedi cofrestru gyda Cyswllt Ffermio gael mynediad at y gwasanaeth hwn, ac ar gyfer ein trydedd flwyddyn, mae'r holl oriau wedi'u hailosod, gan ganiatáu i unrhyw fusnes sydd wedi derbyn cyngor yn y ddwy flynedd gyntaf gael mynediad at yr oriau llawn unwaith eto. Cysylltwch â'r tîm ar horticulture@lantra.co.uk am gymorth.

Diweddaru eich gwybodaeth

Lansio Rhwydwaith Newydd ar gyfer Garddwriaeth Cymru

Mae rhwydwaith newydd rhwng cymheiriaid ar gyfer tyfwyr Cymru yn lansio trwy dîm Garddwriaeth Cyswllt Ffermio: Rhwydwaith **Cynhyrchu Perlysiau yng Nghymru** : Mynediad at gyngor arbenigol, hyfforddiant ymarferol, a mentrau marchnata wedi'u teilwra i amodau Cymru. P'un a ydych chi'n dyfwr sefydledig neu'n edrych am gyfleoedd newydd, mae'r rhwydwaith hwn yn eich helpu i feithrin gwydnwch, gwella proffidioldeb, a chysylltu ag eraill sy'n llywio dyfodol cynhyrchu perlysiau yng Nghymru.

Os hoffech fynegi diddordeb mewn ymuno â'r rhwydwaith hwn, anfonwch e-bost at horticulture@lantra.co.uk .

Modiwl e-ddysgu Newydd Ar Gael!

Mae modiwl e-ddysgu newydd wedi dod ar gael i dyfwyr, gyda ffocws ar berllannau: **Sefydlu a Rheoli Perllannau** – Mae'r term perllan yn cyfeirio at blanhigfa o goed a gynlluniwyd i gynhyrchu cnydau o ffrwythau a chnau. Afalau, eirin a gellyg yw'r ffrwythau a dyfir yn gyffredin; mae ffrwythau anarferol yn cynnwys meryswydden, morwydden, a chwins. Mae gwerthu a marchnata yn ystyriaethau pwysig gan fod archfarchnadoedd a siopau gwyrdd yn cael eu cyflenwi'n dda gan berllannau ar raddfa fawr a mewnforion am brisiau isel iawn. Gall marchnadoedd lleol a gwerthiannau ar-lein fod yn opsiynau da. Mae gan berllannau hefyd botensial ar gyfer twristiaeth fferm, cynlluniau cymunedol, addysg a phrosiectau eraill nad ydynt yn seiliedig ar gynhyrchu.

Mae'r modiwl hwn yn rhan o'n pecyn e-ddysgu ar-lein sef modiwlau byr ar-lein ar wahanol bynciau a fydd yn golygu eich bod yn ennill mwy o wybodaeth ac yn gwella arferion gwaith. Mae mynediad i'r modiwlau hyn drwy'r porth hyfforddiant ar-lein, BOSS. Os oes angen unrhyw help arnoch i ddod o hyd i hyn, neu os oes gennych unrhyw gwestiynau eraill, mae croeso i chi gysylltu â ni.

Ymwadiad

Gwneir pob ymdrech i sicrhau cywirdeb y wybodaeth a'r argymhellion a roddir yn y nodiadau hyn. Dylid defnyddio cemegau amddiffyn cnydau gan ddilyn argymhellion y label bob tro, a dylid eu darllen cyn chwistrellu. Mae'r risg o ddefnyddio'r plaladdwr yn nwylo'r defnyddiwr, ac nid yw Cyswllt Ffermio yn derbyn cyfrifoldeb am unrhyw golled neu ddifrod a achosir gan ddefnydd o'r fath. Gall y

cyfeiriadau at gymeradwyaethau ar y label ac EAMUs ar gyfer defnyddio plaladdwyr newid a gellir tynnu cymeradwyaeth yn ôl ar unrhyw adeg. Cyfrifoldeb y tyfwr yw gwirio cymeradwyaethau cyn defnyddio plaladdwyr neu fuddolion. Os oes amheuaeth, dylai tyfwr geisio cyngor gan arbenigwr cymwys. Cysylltwch â ni i drefnu apwyntiad – mae cyngor dros e-bost/ffôn ar gael hefyd. Nid ydym yn gwarantu, yn cymeradwyo, nac yn cymryd cyfrifoldeb am gywirdeb na dibynadwyedd unrhyw wybodaeth a gynigir gan wefannau trydydd parti sy'n gysylltiedig â'r ddogfen neu unrhyw wefan neu nodwedd sydd wedi'i chysylltu ag unrhyw faner neu hysbyseb arall.